

รายงานผลงานเรื่องเต็มการทดลองที่สิ้นสุด ปี 2563

1. แผนงานวิจัย : วิจัยและพัฒนาพริก
2. โครงการวิจัย : โครงการปรับปรุงพันธุ์พริกเพื่อผลิตพริกคุณภาพตามมาตรฐานสากล
- กิจกรรม : การอนุรักษ์เชื้อพันธุกรรมพริก
- กิจกรรมย่อย (ถ้ามี) : -

3. ชื่อการทดลอง (ภาษาไทย) : การประเมินคุณค่าเชื้อพันธุกรรมพริกเพื่อการอนุรักษ์
- ชื่อการทดลอง (ภาษาอังกฤษ) : Characteristic Evaluated of Chili Germplasm for Conservation

4. คณะผู้ดำเนินงาน

หัวหน้าการทดลอง : นางวิลาวัลย์ ไคร์ครวญ¹

ผู้ร่วมงาน : นางสาวจันทนา โชคพาชื่น²

: นางรัศมี สุรวาณิช¹

5. บทคัดย่อ

การศึกษาลักษณะประจำพันธุ์พริกเพื่ออนุรักษ์เชื้อพันธุกรรมและใช้ประโยชน์ในการสร้างพันธุ์พริกในอนาคต โดยการนำเมล็ดพันธุ์พริก 83 ตัวอย่างที่ได้จากการรวบรวม มาปลูกเพื่อประเมินลักษณะประจำพันธุ์ที่ศูนย์วิจัยพืชสวนศรีสะเกษ ระหว่างปี 2559-2563 จากพริกทั้งหมด มีการบันทึกข้อมูล การเจริญเติบโตและการให้ผลผลิต พร้อมภาพประกอบครบถ้วน เพื่อนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ในการเลือกตัวอย่างที่เหมาะสมในการนำไปใช้เป็นพ่อแม่พันธุ์ตามลักษณะเฉพาะที่ต้องการ จากข้อมูลที่ได้จากการทดลอง สามารถแบ่งกลุ่มพริกที่ได้ตามลักษณะพฤกษศาสตร์ ประกอบด้วย พริกชนิด *Capsicum annuum* จำนวน 67 acc. *C. frutescens* จำนวน 13 acc. *C. chinense* จำนวน 2 acc. *C. baccatum* จำนวน 1 acc. ลักษณะผล (ขนาด รูปร่าง และสี) พริกที่ผลยาว จำนวน 68 acc. ผลสั้น จำนวน 15 acc. ที่เป็นผลแบบเรียวยาว จำนวน 68 acc. ทรงผลแบบป้อมสั้น จำนวน 12 acc. และผลทรงกลม จำนวน 3 acc. ขณะที่สีผลก่อนเปลี่ยนสีมี 4 กลุ่ม คือสีเขียว (ทั่วไป) เขียวอ่อน เหลือง และม่วง ลักษณะการเจริญเติบโตที่สามารถแยกได้ชัดเจน 3 แบบ โดย ส่วนใหญ่เป็นแบบกิ่งตั้งตรง จำนวน 62 acc. แบบตั้งตรง จำนวน 19 acc. และแบบแผ่กระจาย จำนวน 2 acc. หากจัดกลุ่มตามความสูงต้น มี 2 แบบ คือ ต้นสูงมากและสูงปานกลาง ทั้งนี้มีพริกที่มีแนวโน้มที่จะให้ผลผลิตสูง จำนวน 10 acc. ซึ่งเหมาะกับ

การเป็นแม่พันธุ์ในการปรับปรุงพันธุ์ที่ให้ผลผลิตสูง นอกจากข้อมูลดังกล่าวได้มีการผลิตเมล็ดพันธุ์ไว้ 67 ตัวอย่าง สำหรับนักวิจัยที่สนใจจะนำเมล็ดพันธุ์ไปทำการปรับปรุงพันธุ์ต่อไป

คำสำคัญ : พริก ลักษณะประจำพันธุ์ การเจริญเติบโต ลักษณะผลผลิต การปรับปรุงพันธุ์

¹สถาบันวิจัยพืชสวน

²ศูนย์วิจัยพืชสวนศรีสะเกษ

ABSTRACT

Study on chili varieties' characteristics for conservation of their genetics and breed the new varieties in the future were conducted at Si Sa Ket Horticultural Research Center, between 2016 to 2020. In the study, 83 sample seeds are gathered and grew to determine the varieties' characteristics, Information that are recorded include: the growth and productivity, with pictures attached. These information are to be used in selecting the varieties with the desired characteristics to be used as mother plant. In the experiment, the chili can be categorized by botanical characteristics as following: *Capsicum annuum* 67 acc., *C. frutescens* 13 acc., *C. chinense* 2 acc., *C. baccatum* 1 acc. Based on the characteristics of the fruit (size, shape, and color): Fruits that are long 68 acc., fruits that are short 15 acc., while fruits that are short and thin 68 acc., fruits that are short and fat 12 acc., fruits that are round 3 acc. There are 4 color types of the fruits before the change of color: green (normal), light green, yellow and purple. The growth characteristics can be separated into 3 categories: mostly grows semi perpendicular to the ground 62 acc., perpendicular to the ground 19 acc., and scattered growth 2 acc. Categorizing the height, there are 2 different heights: tall and medium. The chilis with potential in achieving high productivity are more than 60 acc., which are suitable to be the mother plants for developing new varieties with high productivity. Other than the abovementioned information, 67 sample seeds are created for researchers who are interested in using the seeds to further develop the new varieties.

Key word: Chili accession, characteristic, growth habit, Yield quality, breeding

6. คำนำ

พริกเป็นเครื่องเทศที่มีเป็นที่รู้จักทั่วไปของคนไทย มีความสำคัญทั้งในแง่เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ในทางเศรษฐกิจเนื่องจากเป็นพืชที่สามารถปลูกได้ทั่วไป ในทุกภาคของประเทศไทย เป็นพืชหลัก และพืชเสริม รายได้ สำหรับเกษตรกร เป็นวัตถุดิบสำคัญในอุตสาหกรรมแปรรูปทั้งอาหาร และยา คนไทยทุกคนจะต้องรู้จักพริก เนื่องจากอาหารไทยแทบทุกชนิดจะต้องมีพริกเป็นส่วนประกอบ เป็นพืชผักที่มีพื้นที่ปลูกมากที่สุด พื้นที่ปลูกพริกทั่ว ประเทศไทยมีประมาณ 250,000-300,000 ไร่ ในแต่ละปี จากพื้นที่ปลูกพืชทั้งหมด 150 ล้าน ไร่

ปัญหาสำคัญในการผลิตพริกคือพริกที่มีคุณภาพตรงตามตลาดต้องการยังมีน้อย ส่งผลให้เกิดการนำเข้าไม่ว่าจะโดยถูกต้องหรือการลักลอบ ก่อให้เกิดความเสี่ยงด้านมาตรฐานและความปลอดภัย ขณะที่ผลผลิตบางส่วนในประเทศเองก็มีการปนเปื้อนของสารเคมีเกินค่ามาตรฐานทำให้ไม่เป็นที่ยอมรับของตลาดในหลายระดับ

แนวทางในการแก้ปัญหาที่มีประสิทธิภาพ เหมาะสมสำหรับเกษตรกรส่วนใหญ่ของประเทศ ประหยัดค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ คือการปรับปรุงพันธุ์ ซึ่งเป็นพันธกิจหลักของกรมวิชาการเกษตรที่จะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และสำหรับการสร้างพันธุ์พริกใหม่ๆ เพื่อตอบสนองความต้องการด้านต่างๆ การมีพันธุ์กรรมที่มาก และหลากหลาย จะทำให้เกิดพันธุ์ใหม่ที่มีความแตกต่างจากพันธุ์เดิมๆ ยิ่งขึ้น ทั้งนี้แต่ละตัวอย่างที่รวบรวมไว้ควรจะต้องมีข้อมูลประกอบที่เหมาะสม ครบถ้วน จึงจะทำให้ฐานพันธุ์กรรมที่เก็บไว้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้คุ้มค่า และทันสถานการณ์

7. วิธีดำเนินการ

- อุดมกรรม พันธุ์พริกที่ได้จากการเก็บรวบรวมและศึกษาลักษณะประจำพันธุ์ ในระหว่าง ปี 2554-2558
- วิธีการ พันธุ์พริกที่ได้จากการเก็บรวบรวมและศึกษาลักษณะประจำพันธุ์ ในระหว่าง ปี 2554-2558 โดยคัดเลือกจำนวนเฉพาะพันธุ์ใหม่ที่มีศักยภาพด้านผลผลิตที่ตรงตามความต้องการของตลาด โดยยึดจากพันธุ์พริกที่นิยมปลูกในปัจจุบัน ปลูกในแปลงทดลองเพื่อตรวจสอบลักษณะทางการเกษตร หากมีแนวโน้มที่จะใช้ทดแทนหรือเป็นทางเลือกให้กับผู้ปลูกพริก จะเพิ่มจำนวนเมล็ดพันธุ์เพื่อเก็บรักษาไว้ในธนาคารเชื้อพันธุ์ พันธุ์ละอย่างน้อย 320 กรัม ปีละอย่างน้อย 12 พันธุ์ เป็นเวลา 5 ปี โดย ปี 2559 ปลูกพริก 19 ตัวอย่าง ปี 2560 ปลูกพริก 24 ตัวอย่าง ปี 2561 ปลูกพริก 20 ตัวอย่าง ปี 2562 ปลูกพริก 5 ตัวอย่าง ปี 2563 ปลูกพริก 15 ตัวอย่าง
- การบันทึกข้อมูล
 - ลักษณะทางการเกษตรได้แก่ ความสูงและความกว้างทรงพุ่ม ลักษณะการเจริญเติบโต
 - ลักษณะเด่นด้านปริมาณและคุณภาพผลผลิต ได้แก่ สีดอก ตำแหน่งของดอก ขนาดและรูปร่างของผล สีผล ปริมาณผลผลิตเบื้องต้น คือผลผลิตต่อต้น

- ลักษณะเด่นที่จะนำไปสู่การเป็นพ่อ แม่พันธุ์ ได้แก่ ความแข็งแรงของต้น ความต้านทานโรค คุณภาพผลตรงตามความต้องการตลาด ผลผลิตสูง ฯลฯ

- เวลาและสถานที่ เริ่มต้นตุลาคม 2558 สิ้นสุดกันยายน 2563 ที่ ศูนย์วิจัยพืชสวนศรีสะเกษ

8. ผลการทดลองและวิจารณ์

จำนวน accession

จากการนำตัวอย่างพริกที่ได้มีการรวบรวมพันธุ์มาประเมินลักษณะโดยการปลูกแปลงที่ศูนย์วิจัยพืชสวนศรีสะเกษ ตั้งแต่ปี 2559 ถึง 2563 ตั้งชื่อรหัสตัวอย่าง เป็น Caxxooo โดย Ca หมายถึง Capsicum, xx หมายถึง เลข 2 ตัวท้ายของปีพุทธศักราช และ ooo หมายถึงลำดับเวลาของตัวอย่างที่นำมาปลูกและเวลาในการบันทึกข้อมูลก่อนหลัง (ในปีเดียวกัน ปลูกและบันทึกพร้อมกัน) ได้ลักษณะประจำพันธุ์ ด้านการเจริญเติบโต และคุณภาพของผลผลิต ทั้งหมด 83 accession ซึ่งเมื่อแบ่งตามปีที่ดำเนินการปลูก จะประกอบด้วย พริกจำนวน 19 acc. ที่ปลูกในปี 2559 จำนวน 24 acc. ที่ปลูกในปี 2560 จำนวน 20 acc. ที่ปลูกในปี 2561 จำนวน 5 acc. ที่ปลูกในปี 2562 และ จำนวน 3 acc. ที่ปลูกในปี 2563 อย่างไรก็ตาม ในปี 2559 มีพริก 2 ตัวอย่าง 52-58 และ 52-59 ที่เมื่อปลูกแล้วมีความไม่สม่ำเสมอปรากฏให้เห็น ทั้งลักษณะของต้นและผลผลิต จึงต้องแยกและเพิ่มลำดับของ accession ออกมาต่างหาก กรณีที่มีการกระจายตัว น่าจะเกิดจากการผสมข้ามที่อาจเกิดขึ้นโดยบังเอิญในแปลงปลูกก่อนหน้านี้ ซึ่งตามปกติแม่พริกจะเป็นพืชผสมตัวเอง แต่มีโอกาสผสมข้ามได้ตั้งแต่ 6-90% (Pickersgill, 1997)

ตารางที่ 1 ลักษณะการเจริญเติบโตของพริก จำนวน 83 accession ที่ทำการประเมินลักษณะ และอนุรักษ์เชื้อพันธุกรรม ที่ศูนย์วิจัยพืชสวนศรีสะเกษระหว่างปี 2559-2563

ลำดับที่	ชื่อเดิม	ความสูงต้น (เซนติเมตร)	ความกว้างทรงพุ่ม (เซนติเมตร)	ลักษณะการเติบโต	ชื่อ accession	ปีที่ดำเนินการ
1	52-56	118.70	85.00	กิ่งตั้งตรง	Ca59001	2559
2	52-57	126.10	79.65	ตั้งตรง	Ca59002	2559
3	52-58 (1)	70.50	78.75	กิ่งตั้งตรง	Ca59003	2559
4	52-58 (2)	54.00	55.00	กิ่งตั้งตรง	Ca59004	2559
5	52-58 (3)	59.00	64.00	กิ่งตั้งตรง	Ca59005	2559
6	52-58 (4)	70.50	73.50	กิ่งตั้งตรง	Ca59006	2559
7	52-58 (5)	80.50	72.00	กิ่งตั้งตรง	Ca59007	2559
8	52-58 (6)	85.50	87.50	กิ่งตั้งตรง	Ca59008	2559
9	52-58 (7)	91.00	56.00	ตั้งตรง	Ca59009	2559

ลำดับ ที่	ชื่อเดิม	ความสูงต้น (เซนติเมตร)	ความกว้างทรงพุ่ม (เซนติเมตร)	ลักษณะ การเติบโต	ชื่อ accession	ปีที่ ดำเนินการ
10	52-58 (8)	73.00	85.50	กิ่งตั้งตรง	Ca59010	2559
11	52-58 (9)	56.00	55.50	กิ่งตั้งตรง	Ca59011	2559
12	52-59 (1)	60.00	74.50	กิ่งตั้งตรง	Ca59012	2559
13	52-59 (2)	50.00	80.50	กิ่งตั้งตรง	Ca59013	2559
14	52-59 (3)	72.00	50.00	กิ่งตั้งตรง	Ca59014	2559
15	52-59 (4)	36.00	32.50	กิ่งตั้งตรง	Ca59015	2559
16	52-59 (5)	54.00	49.00	กิ่งตั้งตรง	Ca59016	2559
17	52-59 (6)	75.00	89.50	กิ่งตั้งตรง	Ca59017	2559
18	52-54-4-2-1	78.20	86.20	กิ่งตั้งตรง	Ca59018	2559
19	52-55-1-1-6	132.10	88.15	กิ่งตั้งตรง	Ca59019	2559
20	52-62	76.60	87.50	กิ่งตั้งตรง	Ca59020	2559
21	52-65	114.50	85.25	ตั้งตรง	Ca59021	2559
22	52-67	101.00	73.36	ตั้งตรง	Ca59022	2559
23	52-68	122.50	88.05	ตั้งตรง	Ca59023	2559
24	52-76	114.60	96.90	ตั้งตรง	Ca59024	2559
25	52-77	93.10	78.30	ตั้งตรง	Ca59025	2559
26	52-87	67.67	64.33	กิ่งตั้งตรง	Ca59026	2559
27	52-88	125.10	84.90	กิ่งตั้งตรง	Ca59027	2559
28	52-94	125.80	88.15	ตั้งตรง	Ca59028	2559
29	52-120	111.90	85.55	กิ่งตั้งตรง	Ca59029	2559
30	53-140	116.00	87.30	กิ่งตั้งตรง	Ca59030	2559
31	53-174	126.80	91.95	กิ่งตั้งตรง	Ca59031	2559
32	เทวี 60-3	89.50	76.80	กิ่งตั้งตรง	Ca59032	2559
33	56-253	93.9	103.6	ตั้งตรง	Ca60033	2560
34	58-332	94	110.6	ตั้งตรง	Ca60034	2560
35	58-333	67.3	84.9	กิ่งตั้งตรง	Ca60035	2560
36	58-340	78	104.4	กิ่งตั้งตรง	Ca60036	2560
37	58-347	74.4	104.2	กิ่งตั้งตรง	Ca60037	2560
38	58-381	79.1	75	กิ่งตั้งตรง	Ca60038	2560
39	58-382	ตายเมื่อระยะต้นกล้า 27 วัน			Ca60039	2560

ลำดับ ที่	ชื่อเดิม	ความสูงต้น (เซนติเมตร)	ความกว้างทรงพุ่ม (เซนติเมตร)	ลักษณะ การเติบโต	ชื่อ accession	ปีที่ ดำเนินการ
40	58-392	160	109	ตั้งตรง	Ca60040	2560
41	59-407	119.5	103.2	กิ่งตั้งตรง	Ca60041	2560
42	59-408	88.6	104.9	กิ่งตั้งตรง	Ca60042	2560
43	57-276	146.9	130.7	กิ่งตั้งตรง	Ca60043	2560
44	58-337	138.3	127	กิ่งตั้งตรง	Ca60044	2560
45	58-343	75.3	57.5	กิ่งตั้งตรง	Ca60045	2560
46	58-352	174.1	125.5	ตั้งตรง	Ca60046	2560
47	58-373	144.3	121.1	ตั้งตรง	Ca60047	2560
48	59-414	94.8	97.9	กิ่งตั้งตรง	Ca60048	2560
49	59-415	131.6	118.2	กิ่งตั้งตรง	Ca60049	2560
50	59-421	117.2	105.8	กิ่งตั้งตรง	Ca60050	2560
51	58-390	139.4	109.1115	กิ่งตั้งตรง	Ca60051	2560
52	58-301	150.6	129.1	กิ่งตั้งตรง	Ca60052	2560
53	58-308	138.8	124.7	กิ่งตั้งตรง	Ca60053	2560
54	58-357	130.2	110.8	กิ่งตั้งตรง	Ca60054	2560
55	59-430	85.1	104.8	กิ่งตั้งตรง	Ca60055	2560
56	59-432	108.2	109.5	กิ่งตั้งตรง	Ca60056	2560
57	52-70	150.55	107.45	กิ่งตั้งตรง	Ca61057	2561
58	54-188	55.00	58.00	กิ่งตั้งตรง	Ca61058	2561
59	55-233	39.29	48.14	กิ่งตั้งตรง	Ca61059	2561
60	55-234	63.40	60.20	กิ่งตั้งตรง	Ca61060	2561
61	55-237	28.67	34.67	กิ่งตั้งตรง	Ca61061	2561
62	55-299	86.70	61.20	กิ่งตั้งตรง	Ca61062	2561
63	CO 0469-2-A	81.00	62.10	กิ่งตั้งตรง	Ca61063	2561
64	CO 0469-2-B	61.00	56.40	กิ่งตั้งตรง	Ca61064	2561
65	CO 0469-2-C	39.63	37.88	กิ่งตั้งตรง	Ca61065	2561
66	TCO 5752-A	96.00	66.50	ตั้งตรง	Ca61066	2561
67	TCO 5752-B	118.40	74.30	ตั้งตรง	Ca61067	2561
68	TCO 5752-C	111.20	65.00	ตั้งตรง	Ca61068	2561
69	TCO 5752-D	107.40	61.90	ตั้งตรง	Ca61069	2561

ลำดับ ที่	ชื่อเดิม	ความสูงต้น (เซนติเมตร)	ความกว้างทรงพุ่ม (เซนติเมตร)	ลักษณะ การเติบโต	ชื่อ accession	ปีที่ ดำเนินการ
70	TCO 5792-A	111.88	65.13	ตั้งตรง	Ca61070	2561
71	TCO 7162-A-10-I	52.14	53.00	กิ่งตั้งตรง	Ca61071	2561
72	S1TCO 7162-A-10-II	49.60	56.89	กิ่งตั้งตรง	Ca61072	2561
73	TCO 7162-A-18-I	43.22	46.00	กิ่งตั้งตรง	Ca61073	2561
74	TCO 7162-A-18-II	45.20	48.20	กิ่งตั้งตรง	Ca61074	2561
75	TCO 7162-A-I	61.00	62.89	กิ่งตั้งตรง	Ca61075	2561
76	TCO 9184-A	84.90	74.40	กิ่งตั้งตรง	Ca61076	2561
77	Habanero	43.0	37.0	กิ่งตั้งตรง	Ca62077	2562
78	Bhut Jolokia	53.0	80.0	แผ่อก	Ca62078	2562
79	Tabasco	67.8	58.1	กิ่งตั้งตรง	Ca62079	2562
80	พริกกระเหรียง	129.9	73.5	กิ่งตั้งตรง	Ca62080	2562
81	พริกตุ้ม	90.6	63.6	ตั้งตรง	Ca62081	2562
82	กาญจนบุรี 1	86.4	54.6	กิ่งตั้งตรง	Ca63082	2563
83	กาญจนบุรี 2	87.3	57.2	กิ่งตั้งตรง	Ca63083	2563

การจัดกลุ่มตามการเจริญเติบโตทางลำต้น

- ความสูงของทรงพุ่ม

ความสูงต้นของพริกที่ทำการประเมิน ระหว่าง 28.67 - 174.10 เซนติเมตร โดยสูงที่สุด คือ Ca60046 และเตี้ยที่สุด คือ Ca61061 ซึ่งเมื่อจัดกลุ่ม ตาม IPGRI แบ่งออกได้เป็นสองกลุ่ม คือ ต้นสูงมากและสูงปานกลาง พริกที่ถือว่าต้นสูงมาก คือมีความสูงมากกว่า 85 เซนติเมตร ประกอบด้วย Ca59001, Ca59002, Ca59008, Ca59009, Ca59019, Ca59021, Ca59022, Ca59023, Ca59024, Ca59025, Ca59027, Ca59028, Ca59029, Ca59030, Ca59031, Ca59032, Ca60033, Ca60034, Ca60040, Ca60041, Ca60042, Ca60043, Ca60044, Ca60046, Ca60047, Ca60048, Ca60049, Ca60050, Ca60051, Ca60052, Ca60053, Ca60054, Ca60055, Ca60056, Ca61057, Ca61062, Ca61066, Ca61067, Ca61068, Ca61069, Ca61070, Ca62080, Ca62081, Ca63082 และ Ca63083 รวมทั้งสิ้น 45 accessions มีความสูงปานกลาง คือความสูงระหว่าง 46-65 เซนติเมตร ประกอบด้วย Ca59004, Ca59005, Ca59011, Ca59012, Ca59013, Ca59015, Ca59016, Ca61058,

Ca61059, Ca61060, Ca61061, Ca61064, Ca61065, Ca61071, Ca61072, Ca61073, Ca61074, Ca61075, Ca62077 และ Ca62078 รวม 20 accessions (ตารางที่ 1)

การจัดกลุ่มของพริกตามการเจริญเติบโตของ IPGRI จะวัดความสูงของต้น เมื่อประชากรพริกครึ่งหนึ่งในแปลงเริ่มมีผลสุก โดยระบบนี้จะแบ่งความสูงออกเป็น 5 กลุ่ม ได้แก่ ความสูงน้อยกว่า 25 เซนติเมตร, ความสูงระหว่าง 25-45 เซนติเมตร, ความสูงระหว่าง 46-65 เซนติเมตร, ความสูงระหว่าง 66-85 เซนติเมตร และความสูงมากกว่า 85 เซนติเมตร (IPGRI, 1995)

- ความกว้างของทรงพุ่ม

ความกว้างทรงพุ่มของพริกอยู่ระหว่าง 32.50 - 130.70 เซนติเมตร กว้างที่สุดคือ Ca60043 แคบที่สุดคือ Ca59015 เมื่อแบ่งเป็นความกว้างทรงพุ่มทุก 25 cm ดังนี้ (เนื่องจากไม่มีการจัดระดับของพริกในระบบสากล) ความกว้างทรงพุ่มของพริกระหว่าง 25 - 50 เซนติเมตร ได้แก่ Ca59014, Ca59015, Ca59016, Ca61059, Ca61061, Ca61065, Ca61073, Ca61074, Ca62077 รวม 9 accessions ความกว้างทรงพุ่มของพริกระหว่าง 51 - 75 เซนติเมตร ได้แก่ Ca59004, Ca59005, Ca59006, Ca59007, Ca59009, Ca59011, Ca59012, Ca59022, Ca59026, Ca60038, Ca60045, Ca61058, Ca61060, Ca61062, Ca61063, Ca61064, Ca61066, Ca61067, Ca61068, Ca61069, Ca61070, Ca61071, Ca61072, Ca61075, Ca61076, Ca62079, Ca62080, Ca62081, Ca63082, Ca63083 รวม 30 accessions ความกว้างทรงพุ่มของพริกระหว่าง 76 - 100 เซนติเมตร ได้แก่ Ca59001, Ca59002, Ca59003, Ca59008, Ca59010, Ca59013, Ca59017, Ca59018, Ca59019, Ca59020, Ca59021, Ca59023, Ca59024, Ca59025, Ca59027, Ca59028, Ca59029, Ca59030, Ca59031, Ca59032, Ca60035, Ca60048, Ca62078 รวม 23 accessions ความกว้างทรงพุ่มของพริกระหว่าง 101 - 125 เซนติเมตร ได้แก่ Ca60033, Ca60034, Ca60036, Ca60037, Ca60040, Ca60041, Ca60042, Ca60047, Ca60049, Ca60050, Ca60051, Ca60053, Ca60054, Ca60055, Ca60056, Ca61057 รวม 16 accessions และความกว้างทรงพุ่มของพริกระหว่าง 126 - 150 เซนติเมตร ได้แก่ Ca60043, Ca60044, Ca60046, Ca60052 รวม 4 accessions

- ลักษณะการเจริญเติบโต

หากจำแนกตามลักษณะการเจริญเติบโตนั้น จะแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มแผ่อก ได้แก่ พริกพันธุ์ Bhut Jolokia (Ca62078) ส่วนกลุ่มตั้งตรง มีพริกที่แสดงลักษณะการเจริญเติบโตดังกล่าว จำนวน 19 accession ได้แก่ พริกพันธุ์ 52-57 (Ca59002), 52-58 (Ca59009), 52-65 (Ca59021), 52-67 (Ca59022), 52-68 (Ca59023), 52-76 (Ca59024), 52-77 (Ca59025), 52-94 (Ca59028), 56-253 (Ca60033), 58-332

(Ca60034), 58-392 (Ca60040), 58-352 (Ca60046), 58-373 (Ca60047), TCO 5752-A (Ca61066), TCO 5752-B (Ca61067), TCO 5752-C (Ca61068), TCO 5752-D (Ca61069), TCO 5792-A (Ca61070), พริกตุ้ม (Ca62081) นอกนั้นอีก 62 accession จะจัดอยู่ในกลุ่มกิ่งตั้งตรง เช่น พริกพันธุ์ 52-56 และ 58-333 เป็นต้น (ตารางที่ 1 และภาพที่ 1)

ในระบบ IPGRI จะบันทึกลักษณะการเจริญเติบโตของพริกเป็น 3 แบบ ได้แก่ แบบแผ่อก แบบกิ่งตั้งตรง และแบบตั้งตรง วัดเมื่อเมื่อประชากรพริกครึ่งหนึ่งในแปลงมีผลสุก การนำข้อมูลนี้ไปใช้ประโยชน์ทำให้สามารถประมาณการได้ว่าพริกเหล่านี้เมื่อนำไปปลูกควรใช้กำหนดระยะปลูกเท่าใด

Bhut Jolokia (Ca62078)
ลักษณะการเติบโตแบบแผ่อก

พริกกระเหรียง (Ca62080)
ลักษณะการเติบโตแบบกิ่งตั้งตรง

พริกตุ้ม (Ca62081)
ลักษณะการเติบโตแบบตั้งตรง

ภาพที่ 1 ลักษณะของพริกที่มีลักษณะการเจริญเติบโต 3 แบบ

ตารางที่ 2 ลักษณะทางคุณภาพผลผลิตของพริก จำนวน 83 accession ที่ทำการประเมินลักษณะ และอนุรักษ์เชื้อพันธุกรรม ที่ศูนย์วิจัยพืชสวนศรีสะเกษระหว่างปี 2559-2563

ลำดับที่	ชื่อเดิม	ความกว้างผล (เซนติเมตร)	ความยาวผล (เซนติเมตร)	ความยาวขั้วผล (เซนติเมตร)	สีผลแก่	สีผลสุก	มีเมล็ด (✓)	ชื่อ accession	ปีที่ดำเนินการ
1	52-56	1.04	5.64	4.11	เขียวเข้ม	แดง		Ca59001	2559
2	52-57	0.84	5.10	3.58	เขียวเข้ม	แดง		Ca59002	2559
3	52-58 (1)	1.27	7.27	2.18	เหลือง นวล	แดง		Ca59003	2559
4	52-58 (2)	1.25	6.65	2.85	เหลือง	แดง		Ca59004	2559

ลำดับ ที่	ชื่อเดิม	ความกว้างผล (เซนติเมตร)	ความยาว ผล (เซนติเมตร)	ความยาว ขั้ว ผล (เซนติเมตร)	สีผลแก่	สีผลสุก	มี เมล็ด (✓)	ชื่อ accessio n	ปีที่ดำเนินการ
					นวล				
5	52-58 (3)	1.36	7.65	2.97	เขียวอ่อน	แดง		Ca59005	2559
6	52-58 (4)	1.15	5.10	2.61	เขียว	แดง		Ca59006	2559
7	52-58 (5)	0.94	4.46	2.69	เขียวเข้ม	แดง		Ca59007	2559
8	52-58 (6)	1.21	7.10	3.85	เขียวอ่อน	แดง		Ca59008	2559
9	52-58 (7)	0.66	5.76	2.67	เขียวเข้ม	แดง		Ca59009	2559
10	52-58 (8)	1.23	6.94	3.34	เขียวเข้ม	แดง		Ca59010	2559
11	52-58 (9)	1.16	5.09	2.74	เขียวเข้ม	แดง		Ca59011	2559
12	52-59 (1)	1.03	3.18	2.16	เขียวเข้ม อมม่วง	แดง		Ca59012	2559
13	52-59 (2)	1.10	2.83	1.85	เขียวเข้ม อมม่วง	แดง		Ca59013	2559
14	52-59 (3)	0.88	2.56	1.86	เขียว	แดง		Ca59014	2559
15	52-59 (4)	0.80	2.79	2.18	เขียวแกม ม่วง	แดง		Ca59015	2559
16	52-59 (5)	1.09	3.78	1.79	เขียว	แดง		Ca59016	2559
17	52-59 (6)	0.95	3.46	2.47	ม่วง	แดง		Ca59017	2559
18	52-54-4-2-1	0.81	3.81	3.07	เขียวเข้ม	แดง		Ca59018	2559
19	52-55-1-1-6	0.92	4.31	3.96	เขียวอ่อน เขียวม่วง	แดง		Ca59019	2559
20	52-62	1.26	5.10	2.26	เขียวอ่อน	แดง		Ca59020	2559
21	52-65	0.77	3.03	2.67	เขียวอ่อน	แดง		Ca59021	2559
22	52-67	0.76	2.93	2.07	เขียวอ่อน	แดง		Ca59022	2559
23	52-68	0.82	3.07	2.67	เขียวอ่อน	แดง		Ca59023	2559
24	52-76	0.89	4.93	3.27	เขียว	แดง		Ca59024	2559
25	52-77	0.79	3.63	4.65	เขียว	แดง		Ca59025	2559
26	52-87	0.76	4.28	3.22	เขียวเข้ม	แดง		Ca59026	2559
27	52-88	0.83	3.10	2.53	เขียว	แดง		Ca59027	2559
28	52-94	0.83	3.69	3.07	ขาวออก	แดง		Ca59028	2559

ลำดับ ที่	ชื่อเดิม	ความกว้างผล (เซนติเมตร)	ความยาว ผล (เซนติเมตร)	ความยาวขั้ว ผล (เซนติเมตร)	สีผลแก่	สีผลสุก	มี เมล็ด (✓)	ชื่อ accessio n	ปีที่ดำเนินการ	
					เขียว					
29	52-120	0.65	6.59	3.54	เขียว	แดง		Ca59029	2559	
30	53-140	0.64	5.38	3.85	เขียว	แดง		Ca59030	2559	
31	53-174	0.72	5.95	4.16	เขียว	แดง		Ca59031	2559	
32	เทวี 60-3	0.76	4.28	3.22	เขียวอ่อน	แดง		Ca59032	2559	
33	56-253	1.43	7.70	3.79	เขียวเข้ม อมม่วง	แดง		Ca60033	2560	
34	58-332	1.83	10.76	4.61	เขียว	แดง		Ca60034	2560	
35	58-333	3.63	17.50	3.67	เขียว	เหลือง		Ca60035	2560	
36	58-340	2.01	7.27	3.92	เขียวเข้ม	แดง		Ca60036	2560	
37	58-347	1.99	13.89	5.02	เขียว	แดง		Ca60037	2560	
38	58-381	1.71	13.36	4.60	เขียว	แดง		Ca60038	2560	
39	58-382	ตายเมื่อระยะต้นกล้า 27 วัน							Ca60039	2560
40	58-392	1.57	10.68	4.93	เขียวอ่อน	แดง		Ca60040	2560	
41	59-407	1.54	10.81	3.49	เขียว	แดง		Ca60041	2560	
42	59-408	1.67	15.17	5.38	เขียว	แดง		Ca60042	2560	
43	57-276	0.56	3.58	2.03	เขียวอ่อน	แดง		Ca60043	2560	
44	58-337	0.59	3.10	2.80	เขียวอ่อน	แดง		Ca60044	2560	
45	58-343	-	-	-	เขียว	แดง		Ca60045	2560	
46	58-352	0.80	6.67	4.58	เขียว	แดง		Ca60046	2560	
47	58-373	0.81	8.73	4.91	เขียว	แดง		Ca60047	2560	
48	59-414	0.82	7.76	3.63	เขียว	แดง		Ca60048	2560	
49	59-415	1.12	9.82	5.28	เขียว	แดง		Ca60049	2560	
50	59-421	0.94	8.63	4.40	เขียว	แดง		Ca60050	2560	
51	58-390	1.07	4.62	4.72	ขาวออก เขียว	แดง		Ca60051	2560	
52	58-301	1.01	4.26	3.78	เขียวอ่อน	แดง		Ca60052	2560	
53	58-308	0.64	4.63	4.04	ขาวออก เหลือง	แดง		Ca60053	2560	

ลำดับ ที่	ชื่อเดิม	ความกว้างผล (เซนติเมตร)	ความยาว ผล (เซนติเมตร)	ความยาว ขั้ว ผล (เซนติเมตร)	สีผลแก่	สีผลสุก	มี เมล็ด (✓)	ชื่อ accessio n	ปีที่ดำเนินการ
54	58-357	0.79	8.38	5.53	เขียว	แดง		Ca60054	2560
55	59-430	0.67	8.21	4.74	เขียว	แดง		Ca60055	2560
56	59-432	0.72	12.39	4.20	เขียว	แดง		Ca60056	2560
57	52-70	0.90	3.77	3.03	เขียว	ส้ม		Ca61057	2561
58	54-188	-	-	-	-	-		Ca61058	2561
59	55-233	0.75	2.55	2.80	เขียว	ส้ม		Ca61059	2561
60	55-234	0.45	2.70	2.10	เขียว	แดง		Ca61060	2561
61	55-237	0.98	3.97	3.58	ม่วงเข้ม	แดง		Ca61061	2561
62	55-299	1.75	8.00	3.87	เขียวอ่อน	ปนม่วง		Ca61062	2561
63	CO 0469-2-A	1.18	5.72	3.60	เขียวเข้ม	เหลือง		Ca61063	2561
64	CO 0469-2-B	1.34	8.23	4.47	เขียวเข้ม	ส้มแดง		Ca61064	2561
65	CO 0469-2-C	-	-	-	-	แดงปน ม่วง		Ca61065	2561
66	TCO 5752-A	1.48	6.02	3.48	เขียวอ่อน			Ca61066	2561
67	TCO 5752-B	0.96	4.22	3.57	เขียว	ส้มแดง		Ca61067	2561
68	TCO 5752-C	0.86	3.41	3.17	เขียวเข้ม	แดง		Ca61068	2561
69	TCO 5752-D	0.86	3.16	3.00	เขียว	แดง		Ca61069	2561
70	TCO 5792-A	0.94	4.91	3.74	เขียว	แดง		Ca61070	2561
71	TCO 7162-A- 10-I	1.56	3.18	3.49	เขียว	แดง		Ca61071	2561
72	S1TCO 7162- A-10-II	1.63	6.34	3.52	เขียวเข้ม	แดง		Ca61072	2561
73	TCO 7162-A- 18-I	2.18	3.00	3.47	เขียว	แดง		Ca61073	2561
74	TCO 7162-A- 18-II	1.60	6.16	3.73	เขียวเข้ม	แดง		Ca61074	2561
75	TCO 7162-A-I	1.23	3.60	2.80	เขียวอ่อน	แดง		Ca61075	2561
76	TCO 9184-A	1.66	5.93	3.95	ขาวออก เหลือง	แดง		Ca61076	2561

ลำดับ ที่	ชื่อเดิม	ความกว้างผล (เซนติเมตร)	ความยาว ผล (เซนติเมตร)	ความยาวหัว ผล (เซนติเมตร)	สีผลแก่	สีผลสุก	มี เมล็ด (✓)	ชื่อ accessio n	ปีที่ดำเนินการ
77	Habanero	1.5	2.7	2.4	เขียวอ่อน	เหลือง		Ca62077	2562
78	Bhut Jolokia	-	-	-	เขียวอ่อน	แดง		Ca62078	2562
79	Tabasco	0.5	2.2	2.8	เขียวอ่อน	แดง		Ca62079	2562
80	พริกกระเหรียง	0.6	3.1	5.7	เขียวอ่อน	ส้ม		Ca62080	2562
81	พริกตุ้ม	1.0	0.7	2.9	เขียว	ส้มอ่อน		Ca62081	2562
82	กาญจนบุรี 1	0.5	3.1	2.5	เขียว	แดง		Ca63082	2563
83	กาญจนบุรี 2	0.5	3.0	2.6	เขียว	แดง		Ca63083	2563

จัดกลุ่มตามลักษณะของผล

- ความยาวของผล

พริกทั้ง 83 accessions มีความยาวอยู่ระหว่าง 0.70 - 17.50 เซนติเมตร พริกที่มีผลยาวที่สุด คือ Ca60035 ผลสั้นที่สุด คือ Ca62081 หรือพริกตุ้ม (ตารางที่ 2)

สำหรับความยาวผล พบว่า พริกจำนวน 1 พันธุ์มีความยาวผลต่ำกว่า 2.0 เซนติเมตร พริกจำนวน 50 พันธุ์มีความยาวผลอยู่ระหว่าง 2.0-6.0 เซนติเมตร พริกจำนวน 19 พันธุ์มีความยาวผลอยู่ระหว่าง 6.1-10 เซนติเมตร พริกจำนวน 6 พันธุ์มีความยาวผลอยู่ระหว่าง 10.1-14.0 เซนติเมตร ส่วนพริกอีก 2 พันธุ์มีความยาวผลมากกว่า 14.0 เซนติเมตร สามารถสรุปได้ว่าแนวโน้มของพริกส่วนใหญ่มีความยาวผลอยู่ระหว่าง 2.0-6.0 เซนติเมตร

สำหรับความกว้างผล พบว่า พริกจำนวน 1 พันธุ์มีความกว้างผลต่ำกว่า 0.5 เซนติเมตร พริกจำนวน 62 พันธุ์มีความกว้างผลอยู่ระหว่าง 0.5-1.5 เซนติเมตร พริกจำนวน 12 พันธุ์มีความกว้างผลอยู่ระหว่าง 1.6-2.0 เซนติเมตร ส่วนพริกอีก 2 พันธุ์มีความกว้างผลมากกว่า 2.0 เซนติเมตร สามารถสรุปได้ว่าแนวโน้มของพริกส่วนใหญ่มีความกว้างผลอยู่ระหว่าง 0.5-1.5 เซนติเมตร

ความยาวผลเป็นลักษณะหนึ่งและเป็นลักษณะสำคัญที่ต้องบันทึก เป็นลักษณะที่สามารถเข้าใจได้ง่าย โดยในระบบ การบันทึกจะบันทึกในช่วงที่ผลเจริญเติบโตเต็มที่

- ความกว้างของผล แม้ในระบบการบันทึกผล จะไม่มีรายละเอียดของขนาดความกว้างของผล แต่ความกว้างของผลเมื่อเทียบกับความยาวทำให้ทราบถึงแนวโน้มของรูปร่างผล ถ้าความกว้างกับความยาวใกล้เคียงกัน แสดงว่าผลเป็นทรงกลม มากกว่า ผลพริกที่มีความยาวผลมากกว่าความกว้างผลหลายๆเท่า พริกพันธุ์นั้นหรือผลนั้นจะมีรูปร่างเรียวยาว ผลพริกที่เรียวยาวจะเป็นที่ต้องการของผู้รับจ้างเก็บเกี่ยว พริกผลยาวจะเก็บเกี่ยวได้ง่ายกว่า รวมถึงผู้ใช้ ผู้บริโภคก็จะคุ้นเคยกับพริกผลยาวมากกว่า ยกเว้นหากนำผลไปแปรรูป รูปร่างของผลอาจไม่จำเป็นมากนัก

- สีของผลแก่ ซึ่งเป็น

สีของผลแก่ คือสีของผลที่ยังไม่มีการเปลี่ยนสี จากทั้งหมด 83 acc. มีพริกผลสีขาว เหลือง เขียว ม่วง และม่วงเข้ม มีทั้งหมด 5 สี โดยผลสีขาว ประกอบด้วย Ca59028, Ca59051, Ca59053, Ca59076 รวม 4 acc. ผลสีเหลือง ประกอบด้วย Ca59003 และ Ca59004 รวม 2 acc. ผลสีเขียว ประกอบด้วย Ca59001, Ca59002, Ca59005, Ca59006, Ca59007, Ca59008, Ca59009, Ca59010, Ca59011, Ca59012, Ca59013, Ca59014, Ca59015, Ca59016, Ca59018, Ca59019, Ca59020, Ca59021, Ca59022, Ca59023, Ca59024, Ca59025, Ca59026, Ca59027, Ca59029, Ca59030, Ca59031, Ca59032, Ca60033, Ca60034, Ca60035, Ca60036, Ca60037, Ca60038, Ca60040, Ca60041, Ca60042, Ca60043, Ca60044, Ca60045, Ca60046, Ca60047, Ca60048, Ca60049, Ca60050, Ca60052, Ca60054, Ca60055, Ca60056, Ca61057, Ca61059, Ca61060, Ca61062, Ca61063, Ca61064, Ca61066, Ca61067, Ca61068, Ca61069, Ca61070, Ca61071, Ca61072, Ca61073, Ca61074, Ca61075, Ca62077, Ca62078, Ca62079, Ca62080, Ca62081, Ca63082 และ Ca63083 รวม 72 accession สีม่วง 1 acc. คือ Ca59017 และสีม่วงเข้ม 1 acc. คือ Ca61061

สีของผลแก่ ซึ่งเป็นสีของผลที่ยังไม่มีการเปลี่ยนสี หรือในบางรายอาจใช้เป็นสีผลอ่อน แต่เนื่องจากในพริกบางพันธุ์อาจมีพัฒนาการของสีตามอายุของผล ในการทดลองครั้งนี้จึงใช้การวัดสีโดยเลือกระยะก่อนเปลี่ยนไปเป็นสีผลสุกซึ่งเป็นสีผิวผลที่เข้มที่สุด จะใช้คำว่า สีของผลแก่ แทนคำว่า สีของผลอ่อน ซึ่งตามระบบของ IPGRI จะให้ระดับของสีผลแก่ไว้ทั้งหมด 7 ระดับ คือ สีขาว สีเหลือง สีเขียว สีส้ม สีม่วง สีม่วงเข้ม และสีอื่นๆ (IPGRI,1995) ในขณะที่สีผลสุก ในระบบจะมีสีผลสุก 13 ระดับ คือ สีขาว สีเหลืองซีด สีเหลืองเกือบส้ม สีส้มซีด สีส้ม สีแดงส้ม สีแดง สีแดงเข้ม สีม่วง สีนํ้าตาล สีดำ และสีอื่นๆ (IPGRI,1995) อย่างไรก็ตาม ในพริกทั้ง 83 acc. ที่ทำการประเมินมีสีผลอยู่เพียง 6 ระดับ โดยส่วนใหญ่มีผลสีแดง ประกอบด้วย Ca59001, Ca59002, Ca59003, Ca59004, Ca59005, Ca59006, Ca59007, Ca59008, Ca59009, Ca59010, Ca59011, Ca59012, Ca59013, Ca59014, Ca59015, Ca59016, Ca59017, Ca59018, Ca59019, Ca59020, Ca59021, Ca59022, Ca59023, Ca59024, Ca59025, Ca59026, Ca59027, Ca59028, Ca59029, Ca59030, Ca59031, Ca59032, Ca60033, Ca60034, Ca60036, Ca60037, Ca60038, Ca60040, Ca60041, Ca60042, Ca60043, Ca60044, Ca60045, Ca60046, Ca60047, Ca60048, Ca60049, Ca60050, Ca60051, Ca60052, Ca60053, Ca60054, Ca60055,

Ca60056, Ca61060, Ca61061, Ca61068, Ca61069, Ca61070, Ca61071, Ca61072, Ca61073, Ca61074, Ca61075, Ca61076, Ca62078, Ca62079, Ca63082 และ Ca63083 รวม 70 acc. สีส้ม 5 acc. ประกอบด้วย Ca61057, Ca61059, Ca61064, Ca61067, Ca62080 สีเหลืองซีด 3 acc. ประกอบด้วย Ca60035, Ca61063, Ca62077 สีส้มซีด 1 acc. คือ Ca62081 สีแดงเข้ม 1 acc. คือ Ca61065 และสีม่วง 1 acc. คือ Ca61062

ตารางที่ 3 ลักษณะและสีของดอก รูปร่างและขนาดผลของ ของพริก จำนวน 80 accession ที่ทำการ ประเมินลักษณะ และอนุรักษ์เชื้อพันธุกรรม ที่ศูนย์วิจัยพืชสวนศรีสะเกษระหว่างปี 2559-2563

ลำดับ ที่	ชื่อเดิม	ภาพดอก	ภาพผล	ชื่อ accession	ปีที่ ดำเนินการ
1	52-56			Ca59001	2559
2	52-57			Ca59002	2559
3	52-58 (1)			Ca59003	2559
4	52-58 (2)			Ca59004	2559

ลำดับ ที่	ชื่อเดิม	ภาพดอก	ภาพผล	ชื่อ accession	ปีที่ ดำเนินการ
5	52-58 (3)			Ca59005	2559
6	52-58 (4)			Ca59006	2559
7	52-58 (5)			Ca59007	2559
8	52-58 (6)			Ca59008	2559
9	52-58 (7)			Ca59009	2559

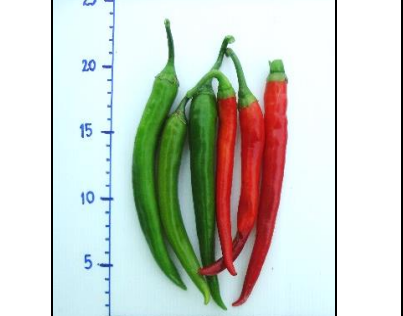
ลำดับ ที่	ชื่อเดิม	ภาพดอก	ภาพผล	ชื่อ accession	ปีที่ ดำเนินการ
10	52-58 (8)			Ca59010	2559
11	52-58 (9)			Ca59011	2559
12	52-59 (1) กลุ่มดอกสี ขาว ขอบม่วง			Ca59012	2559
13	52-59 (2) กลุ่มดอกสี ม่วง			Ca59013	2559
14	52-59 (3)			Ca59014	2559

ลำดับ ที่	ชื่อเดิม	ภาพดอก	ภาพผล	ชื่อ accession	ปีที่ ดำเนินการ
15	52-59 (4)			Ca59015	2559
16	52-59 (5) กลุ่มดอกขาว			Ca59016	2559
17	52-59 (6)			Ca59017	2559
18	52-54-4-2-1			Ca59018	2559
19	52-55-1-1-6			Ca59019	2559

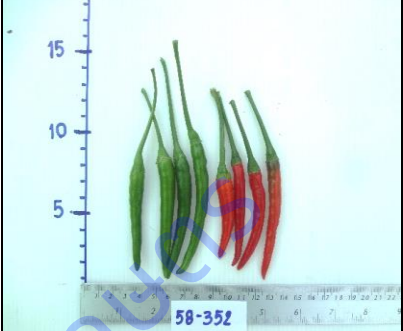

ลำดับ ที่	ชื่อเดิม	ภาพดอก	ภาพผล	ชื่อ accession	ปีที่ ดำเนินการ
20	52-62			Ca59020	2559
21	52-65			Ca59021	2559
22	52-67			Ca59022	2559
23	52-68			Ca59023	2559
24	52-76			Ca59024	2559

ลำดับ ที่	ชื่อเดิม	ภาพดอก	ภาพผล	ชื่อ accession	ปีที่ ดำเนินการ
25	52-77			Ca59025	2559
26	52-87			Ca59026	2559
27	52-88			Ca59027	2559
28	52-94			Ca59028	2559
29	52-120			Ca59029	2559

ลำดับ ที่	ชื่อเดิม	ภาพดอก	ภาพผล	ชื่อ accession	ปีที่ ดำเนินการ
30	53-140			Ca59030	2559
31	53-174			Ca59031	2559
32	เทวี 60-3			Ca59032	2559
33	56-253			Ca60033	2560
34	58-332			Ca60034	2560

ลำดับ ที่	ชื่อเดิม	ภาพดอก	ภาพผล	ชื่อ accession	ปีที่ ดำเนินการ
35	58-333			Ca60035	2560
36	58-340			Ca60036	2560
37	58-347			Ca60037	2560
38	58-381			Ca60038	2560
39	58-382	ตายเมื่อระยะต้นกล้า 27 วัน		Ca60039	2560

ลำดับ ที่	ชื่อเดิม	ภาพดอก	ภาพผล	ชื่อ accession	ปีที่ ดำเนินการ
40	58-392			Ca60040	2560
41	59-407			Ca60041	2560
42	59-408			Ca60042	2560
43	57-276			Ca60043	2560
44	58-337			Ca60044	2560

ลำดับ ที่	ชื่อเดิม	ภาพดอก	ภาพผล	ชื่อ accession	ปีที่ ดำเนินการ
45	58-343			Ca60045	2560
46	58-352			Ca60046	2560
47	58-373			Ca60047	2560
48	59-414			Ca60048	2560
49	59-415			Ca60049	2560

ลำดับ ที่	ชื่อเดิม	ภาพดอก	ภาพผล	ชื่อ accession	ปีที่ ดำเนินการ
50	59-421			Ca60050	2560
51	58-390 ไม่ได้ถ่ายผล สุก			Ca60051	2560
52	58-301 ไม่ได้ถ่ายผล สุก			Ca60052	2560
53	58-308 ไม่ได้ถ่ายผล สุก			Ca60053	2560
54	58-357			Ca60054	2560

ลำดับ ที่	ชื่อเดิม	ภาพดอก	ภาพผล	ชื่อ accession	ปีที่ ดำเนินการ
55	59-430			Ca60055	2560
56	59-432 (ผลสุกสีแดง)			Ca60056	2560
57	52-70			Ca61057	2561
58	54-188	ต้นตาย		Ca61058	2561
59	55-233			Ca61059	2561
60	55-234			Ca61060	2561
61	55-237			Ca61061	2561

ลำดับ ที่	ชื่อเดิม	ภาพดอก	ภาพผล	ชื่อ accession	ปีที่ ดำเนินการ
62	55-299			Ca61062	2561
63	CO 0469-2- A			Ca61063	2561
64	CO 0469-2- B			Ca61064	2561
65	CO 0469-2- C			Ca61065	2561
66	TCO 5752- A			Ca61066	2561
67	TCO 5752-B			Ca61067	2561

ลำดับ ที่	ชื่อเต็ม	ภาพดอก	ภาพผล	ชื่อ accession	ปีที่ ดำเนินการ
68	TCO 5752- C			Ca61068	2561
69	TCO 5752- D			Ca61069	2561
70	TCO 5792- A			Ca61070	2561
71	TCO 7162- A-10-I			Ca61071	2561
72	S1TCO 7162-A-10-II			Ca61072	2561
73	TCO 7162- A-18-I			Ca61073	2561
74	TCO 7162- A-18-II	ไม่มีภาพ		Ca61074	2561

ลำดับ ที่	ชื่อเดิม	ภาพดอก	ภาพผล	ชื่อ accession	ปีที่ ดำเนินการ
75	TCO 7162- A-I			Ca61075	2561
76	TCO 9184- A			Ca61076	2561
77	Habanero			Ca62077	2562
78	Bhut Jolokia			Ca62078	2562
79	Tabasco			Ca62079	2562

ลำดับ ที่	ชื่อเดิม	ภาพดอก	ภาพผล	ชื่อ accession	ปีที่ ดำเนินการ
80	พริก กระเหรียง			Ca62080	2562
81	พริกตุ้ม			Ca62081	2562
82	กาญจนบุรี 1	อยู่ในแปลง ติดผลเล็กแล้ว จะถ่ายในเดือน มีนาคม		Ca63082	2563
83	กาญจนบุรี 2	อยู่ในแปลง ติดผลเล็กแล้ว จะถ่ายในเดือน มีนาคม		Ca63083	2563

หากจำแนกตามลักษณะพฤกษศาสตร์ จากสีของกลีบดอกนั้น จะสามารถแบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่ม *C. baccatum* พริกที่อยู่ในกลุ่มนี้มี 1 accession คือ Ca61076 กลุ่ม *C. chinense* พริกในกลุ่มนี้มี 2 accession คือ Ca62077 และ Ca62078 กลุ่ม *C. frutescens* พริกในกลุ่มนี้มี 13 accession คือ Ca59028, Ca60043, Ca60044, Ca60045, Ca60051, Ca60052, Ca60053, Ca61059, Ca61060, Ca62079, Ca62080, Ca63082, Ca63083 นอกนั้นอีก 67 accession อยู่ในกลุ่ม *C. annuum*

พริก *C. annuum* เป็นพริกที่มีการปลูกมากที่สุดในโลก รองลงมาคือพริก *C. frutescens* ส่วนอีก 3 ชนิด มีการปลูกเฉพาะที่ อย่างไรก็ตาม พริก *C. chinense* เป็นพริกที่เริ่มได้รับความสนใจมากขึ้นๆ โดยมีจุดเด่นคือความเผ็ด พริก *C. annuum* มีจะมีดอกจำนวนหนึ่งดอกต่อข้อ ดอกมีสีขาวล้วน แต่อาจมีบางพันธุ์ที่มีดอกสีม่วงหรือขาวแต้มม่วง ขณะที่พริก *C. frutescens* จะมีดอกสีขาวอมเขียว หรืออาจมีสีเขียวอ่อน ก้านดอกตั้งขึ้น สีของดอกและใบของพริก *C. frutescens* จะคล้ายกับ พริก *C. chinense* แต่หากสังเกตจากการตำแหน่งของดอกมักจะพบว่า พริก *C. chinense* จะมีดอกที่ห้อยลง จำนวนดอกมักจะมากกว่าพริก *C. frutescens* บางครั้งอาจมีถึง 4 ดอกในหนึ่งข้อ ขณะที่พริก *C. frutescens* มักจะมีดอกประมาณ 2 ดอกต่อหนึ่งข้อ อย่างไรก็ตามเมื่อติดผลพริก

ทั้งสองชนิดนี้มีความแตกต่างของรูปร่างผลอย่างชัดเจน พริก *C. frutescens* จะมีผลขนาดเล็ก รูปร่างเรียวยาว ส่วนพริก *C. chinense* จะมีผลค่อนข้างใหญ่ รูปร่างเอียงไปในรูปทรงกลม หรืออาจปล้องตรงกลางผลและปลายผลแหลม สำหรับพริก ชนิด *C. baccatum* จะมีรูปร่าง ขนาด และสีดอก ที่ทำให้สามารถแยกความแตกต่างได้อย่างชัดเจน นั่นคือจะมีสีที่โคนกลีบดอกด้านในสีน้ำตาล ทำให้ดูคล้ายเป็นวงซ้อนอยู่ด้านล่างของดอก จำนวนกลีบดอก 5-6 กลีบ ดอกมีขนาดค่อนข้างใหญ่ ผลของพริก *C. baccatum* บางพันธุ์อาจมีลักษณะคล้ายพริก *C. chinense* ดังนั้นการใช้ลักษณะของดอกเป็นลักษณะที่ใช้แยกความแตกต่างจึงถือว่าเป็นวิธีการที่ง่ายและแม่นยำมากที่สุด

ภาพที่ 2 การบันทึกภาพสำคัญ (ทรงต้น ผล ดอก และผลผลิต) ของลักษณะประจำพันธุ์พริก

ก. แปลงรวบรวมเชื้อพันธุกรรมพริก เพื่อการอนุรักษ์

- ข. พริกขี้หนูผลเล็ก 52-56
- ค. พริกขี้หนูผลเล็ก 52-57
- ง. พริกผลใหญ่ 52-58 (1)
- จ. พริกผลใหญ่ 52-58 (2)

- ฉ. พริกผลใหญ่ 52-58 (3)
- ช. พริกผลใหญ่ 52-58 (4)
- ซ. พริกขี้หนูผลเล็ก 52-62 (ต้นสีม่วง)
- ฅ. พริกขี้หนูผลเล็ก 52-62 (ต้นสีเขียว)
- ญ. พริกขี้หนูผลเล็ก 52-59 (ต้นม่วง)

ภาพที่ 3 แปลงปลูกพริกเพื่อการอนุรักษ์ และการครอบดอก เพื่อเก็บเมล็ดพันธุ์ ณ ศูนย์วิจัยพืชสวนศรีสะเกษ ปี 2560

ภาพที่ 4 ลักษณะทรงต้น การติดดอกและผล ของเชื้อพันธุ์กรรมพริกเพื่อเก็บเมล็ดพันธุ์ จำนวน 24 accessions ที่ศูนย์วิจัยพืชสวนศรีสะเกษ ปี 2560

ภาพที่ 2 พริกชี้ฟ้าผลเล็ก เบอร์ 52-56

การเจริญงอกงามลำต้น (เซนติเมตร)	
ความสูง	118.70
ทรงพุ่ม	85.00
อายุเริ่มออกบาน 50% (วัน)	46
จำนวนวันที่ เริ่มเก็บเกี่ยว (วัน)	107

คุณภาพผล (เซนติเมตร)	
ความกว้าง	1.04
ความยาว	5.64
ความยาวหัวผล	4.11
น้ำหนักผล (กรัม/ต้น)	156.00
การติดผล	ชิลง
สีผลดิบ	เขียวเข้ม
สีผลสุก	แดงเข้ม
ความคง	ไม่ตก

ภาพที่ 5 การจัดทำบันทึกลักษณะประจำพันธุ์ ของเชื้อพันธุ์กรรมพริกเพื่อเก็บเมล็ดพันธุ์ ณ ศูนย์วิจัยพืชสวนศรีสะเกษ ปี 2560

ภาพที่ 6 ต้นกล้าพริกประเมินคุณค่าเชื้อพันธุ์กรรมพริกเพื่อการอนุรักษ์ จำนวน 20 ตัวอย่าง ณ ศูนย์วิจัยพืชสวนศรีสะเกษ ปี 2561

ภาพที่ 7 บันทึกลักษณะการเจริญเติบโตทางลำต้น การติดดอก ผลผลิต พร้อมบันทึกภาพลักษณะประจำพันธุ์ พริกทั้ง 20 เบอร์ ณ แปลงปลูกศูนย์วิจัยพืชสวนศรีสะเกษ ปี 2561

พริกกะเหรี่ยง

พริกกะเหรี่ยง

Habanero

Tabasco

Habanero

ภาพที่ 8 แปลงพริกประเมินคุณค่าเชื้อพันธุกรรมพริกเพื่อการอนุรักษ์ จำนวน 5 เบอร์ ณ ศูนย์วิจัยพืชสวนศรีสะเกษ ปี 2562

ภาพที่ 9 ลักษณะประจำพันธุ์พริก Tabasco ในสภาพแปลงปลูก ณ ศูนย์วิจัยพืชสวนศรีสะเกษ ปี 2562

ภาพที่ 10 ลักษณะประจำพันธุ์พริก กระเหรียง ในสภาพแปลงปลูก ณ ศูนย์วิจัยพืชสวนศรีสะเกษ ปี 2562

ภาพที่ 11 ลักษณะประจำพันธุ์พริกตมในสภาพแปลงปลูก ณ ศูนย์วิจัยพืชสวนศรีสะเกษ ปี 2562

พริก Habanero Bhut Jolokia และ Tabasco เมื่อปลูกกลางแจ้งจะแสดงอาการใบไหม้ โดยที่พริกทั้งหมดนี้ไม่ได้เป็นพริกที่เคยปลูกในประเทศไทย แต่เมื่อปลูกในโรงเรือนแล้วจึงสามารถติดผลผลิตได้บ้าง แต่ไม่ดีนัก ผลผลิตน้อย

ภาพที่ 12 ลักษณะประจำพันธุ์พริก Habanero Red ในสภาพโรงเรือนปิด ณ ศูนย์วิจัยพืชสวนศรีสะเกษ ปี 2562

ภาพที่ 13 ลักษณะประจำพันธุ์พริก Habanero Golden ในสภาพโรงเรือนปิด ณ ศูนย์วิจัยพืชสวนศรีสะเกษ ปี 2562

ภาพที่ 14 ลักษณะประจำพันธุ์พริก Bhut jolokia ในสภาพโรงเรือนปิด ณ ศูนย์วิจัยพืชสวนศรีสะเกษ

9. สรุปผลการทดลองและข้อเสนอแนะ

จากการนำตัวอย่างพริกมาประเมินลักษณะประจำพันธุ์ มีพริกจำนวน 83 accessions ในจำนวนนี้ หากแบ่งตามลักษณะทางพฤกษศาสตร์ โดยพิจารณาจากสีของดอก จะแบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 คือพริกชนิด C. annuum (ดอกสีขาวล้วน และสีม่วง) ประกอบด้วยพริก ชนิด กลุ่มที่ 2 เป็นพริกชนิด C. frutescens ประกอบด้วยพริก ชนิด กลุ่มที่ 3 เป็นพริกชนิด C. chinense ประกอบด้วยพริก ชนิด กลุ่มที่ 4 เป็นพริกชนิด C. baccatum มีพริก 1 accession หากแบ่งกลุ่มตามลักษณะการเจริญเติบโต พริกส่วนใหญ่มีการเจริญเติบโตแบบกิ่งตั้งตรง 62 Accession แบบตั้งตรง 19 acc. และแบบแผ่ขยายหรือกิ่งเลื้อย 2 acc. หากพิจารณาที่รูปร่างของผล พริกส่วนใหญ่มีรูปร่างเรียวยาว จำนวน 68 acc. รูปร่างกลม (ทั้งแบบกลมผิวเรียบทั้งผล และกลมแบบมีผิวเป็นร่อง) จำนวน 3 acc. รูปร่างผลทรงป้อมค่อนข้างสั้น จำนวน 12 acc. หากแบ่งตามสีของผล พริกส่วนใหญ่จะมีผลแก่ (ก่อนจะเปลี่ยนเป็นสีผลขณะสุก) เป็นสีเขียว บางส่วน (กี่ acc.) มีผลสีเขียวอ่อน และมีอยู่ acc. ที่สีผลขณะเป็นผลแก่เป็นสีม่วงเข้ม และเมื่อพิจารณาปริมาณผลผลิตต่อต้น จะมีพริก ...acc ที่มีปริมาณผลผลิตค่อนข้างสูง จนถึงสูง ซึ่งพริกเหล่านี้บาง acc. จะเป็นพริกที่มีการปลูกอยู่แล้วทั่วไป หากเป็นพริกตัวอย่างใหม่ๆ พริกเหล่านี้จะเหมาะกับการพัฒนาให้เป็นพันธุ์ใหม่ๆในอนาคต

10. การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์

ข้อมูลลักษณะประจำพันธุ์ที่ได้สามารถนำไปใช้ในการตัดสินใจคัดเลือกพันธุ์ไปใช้ปรับปรุงพันธุ์เพื่อให้ได้พันธุ์ตามจุดประสงค์ที่แตกต่างกัน ในขณะเดียวกันมีพริกบางพันธุ์ที่มีลักษณะโดดเด่นเฉพาะตัวที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ทันที ไม่ว่าจะเป็นการนำไปใช้เป็นไม้ประดับ หรือเพื่อการจำหน่ายผลผลิต หากพันธุ์ดังกล่าวมีลักษณะผลผลิตที่ตรงกับความต้องการของตลาดและมีผลผลิตสูงในเวลาเดียวกัน นอกจากนั้นตัวอย่างของการเก็บข้อมูลลักษณะประจำพันธุ์พริก จะนำไปสู่วิธีการเก็บบันทึกลักษณะประจำพันธุ์พืชชนิดอื่นๆ ซึ่งจะทำให้การบันทึกผลซึ่งคล้ายกับเป็นงานประจำถูกนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างเป็นรูปธรรมมากขึ้น ประโยชน์ประการหลังนี้เป็นประโยชน์โดยตรงต่อนักวิจัยเอง

11. คำขอบคุณ (ถ้ามี)

ขอขอบคุณ นาย สมศักดิ์ อธิพงษ์ ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยพืชไร่ระยอง และนางสาวเพียว พรหมพันธุ์ใจ ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยพืชไร่อุบลราชธานี สำหรับตัวอย่างพันธุ์พริกพื้นเมือง หลากๆพันธุ์ที่มีการประเมินพันธุ์ในการทดลองนี้

12. เอกสารอ้างอิง

IPGRI. 1995. Descriptors for Capsicum. International Plant Genetic Resources Institute, Rome.

Pickersgill, B. 1997. Genetic resources breeding of Capsicum spp. Euphytica 96:129-133.

Publishing.204

13. ภาคผนวก

ตารางผนวกที่ 1 ลักษณะประจำพันธุ์พริกเพื่อการประเมินคุณค่าเชื้อพันธุกรรม ในด้านอายุดอกบาน 50 % จำนวนวันที่เริ่มเก็บเกี่ยว ความตก การติดผล และสีผลดิบ ณ ศูนย์วิจัยพืชสวนศรีสะเกษ ปี 2559

ลำดับ	ตัวอย่าง	อายุวันดอกบาน 50% (วัน)	จำนวนวันที่ เริ่มเก็บเกี่ยว	ความ ตก	การ ติดผล	สีผลดิบ	หมายเหตุ
1	52-56	46	107	ไม่ตก		เขียวเข้ม	
2	52-57	44	96	ไม่ตก		เขียวเข้ม	
3	52-58 (1)	35.0	96	ตก	ชี้ลง	เหลืองนวล	พริกหนุ่ม
4	52-58 (2)	39.5	96	ไม่ตก	ชี้ขึ้น	เหลืองนวล	พริกหยวก
5	52-58 (3)	26.0	96	ไม่ตก	ชี้ลง	เขียวอ่อน	พริกหนุ่ม
6	52-58 (4)	24.5	96	ไม่ตก	ชี้ลง	เขียว	พริกหนุ่ม
7	52-58 (5)	35.5	96	ไม่ตก	ชี้ขึ้น	เขียวเข้ม	คล้ายพริกช่อ
8	52-58 (6)	36.5	96	ตก	ชี้ขึ้น	เขียวอ่อน	
9	52-58 (7)	43.0	96	ไม่ตก	ชี้ขึ้น	เขียวเข้ม	คล้ายพริกช่อ
10	52-58 (8)	45.0	96	ตก	ชี้ลง	เขียวเข้ม	พริกหนุ่ม
11	52-58 (9)	21.0	96	ไม่ตก	ชี้ลง	เขียวเข้ม	พริกช่อ
12	52-59 (1)	21	113	ไม่ตก	ชี้ขึ้น	เขียวเข้มอมม่วง	ดกขาว
13	52-59 (2)	21	7	ไม่ตก	ชี้ลง	เขียวเข้มอมม่วง	ดกขาว-ม่วง
14	52-59 (3)	38	98	ไม่ตก	ชี้ขึ้น	เขียว	ดกขาว-ม่วง
15	52-59 (4)	60	98	ไม่ตก	ชี้ลง	เขียวแกมม่วง	ดกม่วง
16	52-59 (5)	20	98	ไม่ตก	ชี้ลง	เขียว	ดกขาว
17	52-59 (6)	21	98	ไม่ตก	ชี้ลง	ม่วง	ดกม่วง
18	52-54-4-2-1	30	97	ไม่ตก		เขียวเข้ม	
19	52-55-1-1-6	39	97	ไม่ตก		เขียวอ่อนเจือม่วง	ผลมีทั้งชี้ขึ้นและ ลง
20	52-62	52	119	ไม่ตก		เขียวอ่อน	ผลคล้ายพริก จินดาแต่ผลสั้น
21	52-65	45	97	ไม่ตก		เขียวอ่อน	ผลอวบสั้น
22	52-67	39	100	ไม่ตก		เขียวอ่อน	ผลอวบสั้น
23	52-68	39	97	ไม่ตก		เขียวอ่อน	คล้ายพริกชี้หนู

24	52-76	39	99	ไม่ตก	เขียว	
25	52-77	26	123	ไม่ตก	เขียวอ่อน	
26	52-87	43	98	ไม่ตก	เขียว	
27	52-88	37	99	ไม่ตก	เขียวอ่อน	
28	52-94	30	96	ตก	ขาว	
29	52-120	47	103	ไม่ตก	เขียว	
30	53-140	43	99	ไม่ตก	เขียว	
31	53-174	45	97	ไม่ตก	เขียว	
32	เทวี 60-3	35	97	ไม่ตก	เขียวอ่อน	พริกช่อ

ตารางผนวกที่ 2 การเจริญเติบโตของต้นพริก ขนาดผลผลิต และสีผล จำนวน 20 เบอร์ เพื่อการประเมิน

คุณค่าเชื้อพันธุกรรม ณ ศูนย์วิจัยพืชสวนศรีสะเกษ ปี 2561

ลำดับ	พันธุ์	การเจริญเติบโต (เซนติเมตร)		ขนาดผลผลิต (เซนติเมตร)			น้ำหนักสด ต่อผล (กรัม)	สีผลดิบ	สีผลสด
		ความ สูงต้น	ความกว้าง ทรงพุ่ม	ความ กว้าง	ความ ยาว	ความยาว ข้อผล			
1	52-70	150.55	107.45	0.90	3.77	3.03	1.26		
2	54-188	55.00	58.00	-	-	-	-		
3	55-233	39.29	48.14	0.75	2.55	2.80	0.62		
4	55-234	63.40	60.20	0.45	2.70	2.10	0.34		
5	55-237	28.67	34.67	0.98	3.97	3.58	2.49	ม่วงเข้ม	แดงปนม่วง
6	55-299	86.70	61.20	1.75	8.00	3.87	9.20	เขียวอ่อน	เหลือง
7	CO 0469-2-A	81.00	62.10	1.18	5.72	3.60	3.68	เขียวเข้ม	ส้มแดง
8	CO 0469-2-B	61.00	56.40	1.34	8.23	4.47	6.74	เขียวเข้ม	แดงปนม่วง
9	CO 0469-2-C	39.63	37.88	-	-	-	-		
10	TCO 5752-A	96.00	66.50	1.48	6.02	3.48	4.86	เขียวอ่อน	ส้มแดง
11	TCO 5752-B	118.40	74.30	0.96	4.22	3.57	1.93		
12	TCO 5752-C	111.20	65.00	0.86	3.41	3.17	1.23	เขียวเข้ม	แดง
13	TCO 5752-D	107.40	61.90	0.86	3.16	3.00	1.20	เขียว	
14	TCO 5792-A	111.88	65.13	0.94	4.91	3.74	2.18	เขียว	แดง
15	TCO 7162-A-10-I	52.14	53.00	1.56	3.18	3.49	2.87	เขียว	แดง
16	S1TCO 7162-A-10-II	49.60	56.89	1.63	6.34	3.52	6.19	เขียวเข้ม	แดง
17	TCO 7162-A-18-I	43.22	46.00	2.18	3.00	3.47	4.29	เขียว	แดง
18	TCO 7162-A-18-II	45.20	48.20	1.60	6.16	3.73	5.04		
19	TCO 7162-A-I	61.00	62.89	1.23	3.60	2.80	2.19		
20	TCO 9184-A	84.90	74.40	1.66	5.93	3.95	12.16		

ตารางผนวกที่ 3 การเจริญเติบโตของต้นพริก ขนาดผลผลิต และสีผล จำนวน 20 เบอร์ เพื่อการประเมิน
 คุณค่าเชื้อพันธุกรรม ณ ศูนย์วิจัยพืชสวนศรีสะเกษ ปี 2561

ลำดับ	พันธุ์	การเจริญเติบโต (เซนติเมตร)		ขนาดผลผลิต (เซนติเมตร)			น้ำหนัก สดต่อผล (กรัม)	สีผลดิบ	สีผลสด
		ความสูง ต้น	ความกว้าง ทรงพุ่ม	ความ กว้าง	ความ ยาว	ความยาว ขั้วผล			
1	Habanero-red	120.67	101.83	5.40	3.30	2.70	8.50	เขียวอ่อน	แดง
2	Habanero-golden	93.50	85.75	6.30	5.20	4.50	10.90	เขียว	เหลือง
3	Bhut Jolokia	80.00	91.17	3.2	6.8	4.10	8.60	เขียวอ่อน	แดง

กรมวิชาการเกษตร